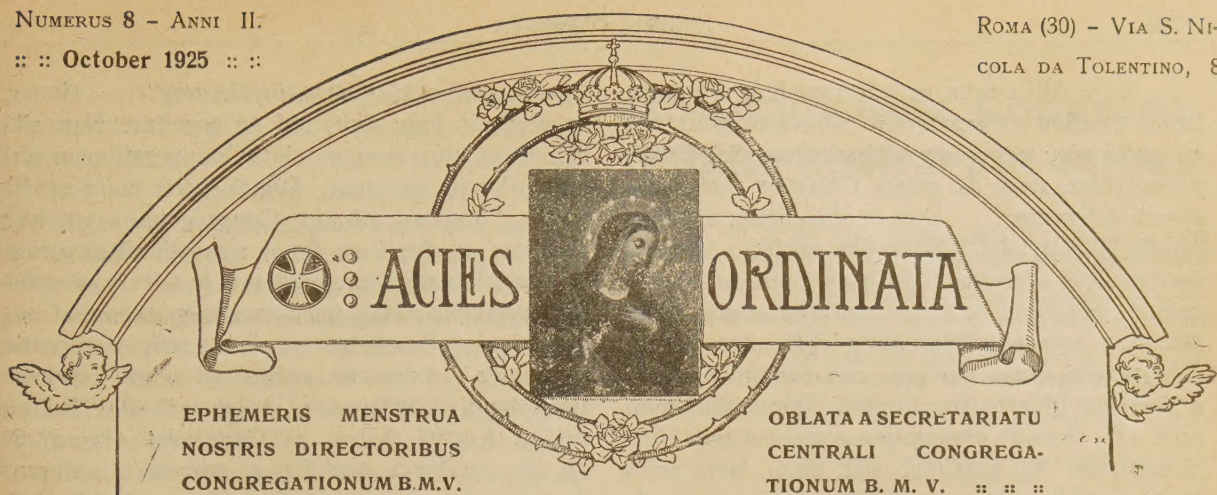

Manuscripti instar, ad usum Nostrorum tantum

:: :: Difficultates et progressus nostri :: ::

Iam fere a biennio periodicus noster "Acies Ordinata" Directores nostros per Societatem universam singulis mensibus inuisit. Hortatur, vias ostendit, difficultates solvere conatur; uti mens erat eorum Patrum, qui e singulis Provinciis ante triennium Romam vocati et delegati, quid facto opus esset ut Congregationes nostrae ubique efflorescerent, deliberaverunt, et a P. N. ut Secretariatus hic institueretur, postulaverunt.

Nec frustra modesto nostro labore adhuc desudatum est. Nunciantur nobis ex dissitissimis Provinciis laeta Sodalitatum incrementa; multi fatentur, se nunc melius naturam Congregationis intellegere, maiore cum spe in eam fovendam ac dirigendam incumbere, vias aptiores in eius gubernio invenisse. Si epistolis, aliquando verborum fere adulatoriorum plenis, fidendum est, haud dubitare licet de non mediocri Congregationum incremento exiguique nostris laboris fructu iucundissimo.

Tamen, ni fallimur, nondum ubique Congregationis idea eum locum in mente Nostrorum occupat, quem meretur. Sunt qui conatus Secretariatus nostri tamquam aliquid pulchri et aedificatorii respiciant, nec tamen necessarios esse sentiant. Sunt loca, ubi Congregatio vix aut ne vix quidem vegetet, aut sacro cuiusdam puerorum recreatorio, aut confraternitati piarum puellarum aequiparetur; aliquando senescentium asylo similis est, quod sustinere quodam decoris sensu cogimur, sed nulla vera necessitate compulsi. Quodsi eos, qui sic sentiunt, interrogaveris, varia tibi obiciunt.

1. — Dicunt nonnunquam: *Nos magnum Collegium, magnam paroeciam, magnas urbes habemus curandas cum animabus centenis et millenis; non possumus igitur parvis coetibus piis formandis retineri a laborando pro multis.* — Quasi laboris et egestatis magnitudine non magis in id propelleremur, ut adiutores et coapostolos nobis

inter ipsos laicos effingeremus! Divide et impera! Plus obtinebis, si Christi exemplo parvum coetum prius apostolorum formaveris quam si te quidem solum labore triveris, saepe sine adiutoribus ingrato. Contra quam facile obtinetur multum, ubi alacres ministri, viri, feminae, iuvenes, pueri, zelo incensi auxilium tibi offerunt! Ipsi periti artis pastoralis modernae — ut dicitur — hac re clavem contineri aiunt, qua ianua pandatur plurimorum conversioni, quod sacerdos socios sibi laicos adscire et educare intellegat; cui rei obtinendae singulari modo Congregationem esse parem exemplis splendidis ostenditur. Cur igitur cunctamur? — Argumentum istud silentio praeteriri potest; confutari, ut ego sciam, non potest.

2. — Dicunt alii: *Apud nos religio adeo neglecta, imo multis exosa est, ut initio rebus facilioribus homines et iuvenes ad nos allicere necesse sit.* Opera igitur recreativa sunt praeferenda: circuli recreativi, bibliothecae, sport, cinematographa. — Sunt procul dubio loca, ubi ut ita initio procedatur, prudentia invitemur. Sed numquid per 5, per 10 annos semper initio haerendum est? Numquid quod medium erat, id pro fine acceptandum et retinendum est? Nonne positis istis initiis mox transeundum erat ad solidiora et utiliora? Nonne victa hominum adversus nos diffidentia mox seligendi erant meliores et ad sacra Exercitia, ad Communionem frequentem, ad spiritualis vitae studium, ad apostolatam invitandi? Si hoc non potest, ne post biennium quidem vel triennium, obtineri, ad quidnam iuvant ludi, theatra, recreatoria? Si vero obtineri potest, nonne tempus est meliores in Sodalitatem Marianam congregandi et ad altiora semper provehendi? Mirum profecto esset, si vel ipsis nobis leviora ista opuscula magis arriderent quam serius labor apostolicus in Congregatione sustinendus.

3. — Alii contra ex adverso fere argumentantur et aiunt: *Congregatio Mariana nobis non est satis pia; nos opera eucharistica et SS. Cordis promovemus, quae ad ipsum Christum Dominum directe referuntur.* — Qua in obiectione, ni fallor, eximia fallacia latet. Laudandus profecto est zelus eucharisticus et cultus SS. Cordis; sed errat vehementer, qui hunc zelum et cultum Congregationi Marianae utcumque tamquam oppositos obiicit. Congregatio enim Mariana, etsi denominationem a proximo obiecto suo formali, quod Marianum certe est, promit, nihilominus aequae est *opus christocentricum* ac quaelibet alia unio. Nota enim Mariana nihil additur operi christocentrico nisi *via* quaedam suavissima ad Christum melius colendum, uti exposuimus articulo, cui titulus erat: "*Estne Congregatio Mariana opus christocentricum?*" (1) Ipsa utique Societas nostra impense colit etiam opera alia, e. g. Apostolatum Orationis, Confraternitatem SS. Cordis. Sed quemnam latet constitutiones horum operum inspicientem, nulli ex his postponi Congregationem Marianam posse, sive firmam structuram et organisationem internam consideres, sive historia teste efficientiam et fructum, sive Societatis constantem aestimationem. Opera ista proculdubio utilissima et pulcherrima sunt, et bene sese complent, cum alia ad multitudinem fidelium colligendam et ad pietatis opera invitandam spectent, alia, ut Congregatio, perfectae demum et evolutae organisationis, pia simul et apostolicae, naturam prae se ferant. Excellit certe Congregatio selectione meliorum, coadunatur strictius vinculis socialibus, irrigatur multiplici ispiritualium adhortationum et exercitationum pluvia, apta officiorum distributione ac consultationibus ipsa membra ad activitatem sociale invitantur, Academiis, Sectionibus aliisque modis ad operosum apostolatum omnes socii adiguntur. Est igitur *schola alta* optimorum, dum alia opera (ut plurimum) scholis popularibus sunt similes; est *exercitus* quidam et *acies bene ordinata*, dum alia opera multitudines magis morali quam sociali unione colligunt; est quasi *ordo quidam laicalis*, dum alia opera alia emolumenta habent, vix tamen maiora quam Congregatio. — Quae comparatio nequaquam ad negligenda alia illa opera, quaeso, inserviat; nam etiam illa necessaria omnino sunt atque ad pios utcumque fideles magno numero iuvandos accommodatissima et a Sodalibus promovenda. Verum discrimen videre et unicuique suum tribuere nos oportet et Congregationem minime aliis piis operibus postponere.

4. — *Sed nos* — ita alii — *iam alia opera introducta habemus, quare Congregationi introducendae supersedemus, ne confusio oriatur, neve*

"entia sine necessitate multiplicentur". — Timeo, ne confusio iam adsit, ubi ita arguitur. Nam alia illa opera (quaecumque sint) Congregationem veri nominis non supplent. Sumas opus tuum et dic mihi: estne organisatio Congregationi similis? Tenditne ad duplicem finem: sanctitatis sociorum et apostolatum? Estne fundatum in selectionis salutaris principio? Habetne omnes exercitationes Congregationis? Praebetne omnia ista religiosi fervoris adiumenta? Educatne socios ad zelum et opera apostolatus multiformia et stricte ordinata? Editne similes fructus laetos, ut Congregatio bona? Si *ita* est: quidnam prohibet ei nomen et naturam dare Congregationis, uti Superiorum desiderium, Societatis bona fama et gloria, unitatis emolumentum, sensusque historicus suadent? Si vero *non* est ita: cur times confusionem, cum de rebus profecto disparatis omnino agatur? Entia non sunt multiplicanda, utique: *sine necessitate*. Sed numquid inutile est rei meliori primas partes dari? Annon necesse est apostolatum laicum modo quo potes optimo fovere? Servanda igitur et diligenter fovenda sunt opera, quae ad multitudinem religionis excolendam apta videantur; magis tamen et impensius Congregatio, quae optimos fideles et magnis rebus efficiendis pares altiore quadam schola ad supremos fines educet (1).

(1) Quomodo opera ipsa eucharistica, Communionum generalium etc. a Nostris maxime emanarint et a Congregatione Mariana potissimum promota sint, exemplo sit pars Litterarum Apostolicarum, quibus *Leo XIII* Indulgentiam dat pro Communionem generali (8 Ian. 1886- vide Institutum Soc. Iesu, Florentiae 1892, I 437). Operae pretium est hanc partem, pro dolor, oblivioni a multis datam, percurrere. Ait enim S. Pontifex:

"Nihil adeo christianam plebem ad Sacramentorum usum solet excitare, quam plurimorum solemne et conspicuum in ea re exemplum. Iure idcirco Sodales Societatis Iesu, tot nominibus bene de re catholica meriti, Romae, ineunte saeculo decimo septimo, opus Communionis generalis instituerunt, quo coelestis mensa pie ac splendide frequentaretur. Singulis enim mensibus, modo in uno, modo in altero Urbis templo, per conciones dominicas ad convivium divinum praeparabantur et alliciebantur Christi fideles: constituta die, templo magniificentia plus quam solita ornato, plures Sacerdotes, immo saepe et Purpurati Patres, coelestem distribuiebant panem. Insigne huius operis adiumentum fuerunt *Beatissimae Mariae Virginis Sodalitates*, christianae pietatis praeclarae scholae, tutissimaque iuvenilis innocentiae praesidia; illarum enim Sodales, *secundum proprias Regulas, ad sacram Communionem singulis mensibus accedendo, ceteros quoque fideles ad hoc paulatim impellebant*; quin etiam, data opera, frugiferum hoc et salutare Communionis institutum fovere et propagare enixe studebant"...

Ecce typicum exemplar condescendentiae nostrae: opus Communionum generalium iam ineunte saeculo XVII a Nostris incipit, a *Congregatione Mariana* promovetur

(1) *Acies Ordinata* I. 77 sq.

5. — Ingemiscit alter : *Eheu, nobis non deest bona voluntas Congregationem versus, sed ipsa Congregatio, quam apud nos reapse habemus, adeo corrupta est et tantis defectibus vitata, ut vix appareat via ad eam sanandam; ideoque ad alia potius opera converti cogimur.* — Gravior revera difficultas! Facilius enim multo est in terra virgine arborem plantare Congregationis, quam surculo inepte posito et spinis oppresso novam vitam inhalare. Tamen nequaquam est desperandum. Egimus alio loco fusius de modo Congregationem languentem refovendi (1). Resecandi rami aridi; languidis, sed vita non privatis novae vires addendae e. g. Exercitiis spiritualibus ad hunc finem ordinatis, natura verae Congregationis lucide exposita, programme bene evoluto, consultationibus habitis, una aliaque Sectione instituta. Ponatur ob oculos historia Congregationum, exemplumque bonarum Sodalitatum quae hodieum variis in regionibus vigent, invitentur Sodales ut aut deserant sponte Sodalitatem aut veri nominis Sodales sese praestent. Non est res nimis ardua, et saepe vidimus bonum Directorem insigniter id reparasse, quod sive ipse, sive priores Directores in ea redudum delabi sinebant. Atque ipsa B. Virgo mirifice iuvare hac in causa suos solet; est enim omnium gratiarum mater, a qua auxilia sperare singularia nusquam magis licet, quam ubi de Ipsius honore agitur.

6. — *Bene* — obiicit quispiam, — *sed apud nos nemo nisi puellae Congregationi nomen dare volunt, quod ipsum nomen Sodalitatis aliquid femineum sonet.* — Atqui eo urgentius providendum est, ne res, quae natura, origine, historia virilis inprimis est, ad secundum gradum deprimatur. Frangenda sunt praeiudicia, virilium Sodalitatum exempla illustria et necessitas ob oculos ponenda, ipso nomine externisque signis Congregatio virorum vel iuvenum distinguenda, modo viris adaptato procedendum. Arguendum est cultum Marianum, sanctificationem sui, apostolatam profecto non esse feminis vel puellulis reservatum. Si in ea re ab exemplo maiorum iamiam deflexerimus, eo alacrius Congregationis nomen et honorem esse resarciendum. Intima Directoris persuasio de necessitate Congregationis inter viros quoque et adolescentes mox etiam hos pervadet, nec deerunt qui a persuasionem ad actionem sine mora prosilire prompti sint.

Et “gaudebit” procul dubio Maria Virgo, si etiam circa Congregationem suam “cunctas haerese” — id est scissiones et falsas opiniones — interemerit in universo cultorum suorum mundo.

et propagatur: nunc autem *opponitur* Congregationi tamquam res nova et moderna et Congregationi fortassis contraria! Quo tandem devenitur, si nostras res defendere et veritatis iura tueri obliviscimur!

(1) Acies Ordinata I. 102.

De condicione Congregationum nostrarum actuali

Ea, quae hic sequuntur, ex relatione sumpta sunt Patris cuiusdam magna auctoritate et agendi dexteritate pollentis. Is quidem hanc relationem de condicione actuali Congregationum B. M. V. in sua gente composuit, quam nominare hic superfluum apparet; sed omnibus utilis erit eiusmodi relationis lectio, sive quod similibus malis etiam aliarum identidem gentium Congregationes premuntur, sive quod comparisonem instituere cum rebus hic exhibitis multum singulis lucis et claritatis afferet.

Sic igitur Pater ille de Congregationum suae gentis statu generatim dicit:

Nemo potest negare Congregationes Marianas omnes et ubique non parvum incrementum accepisse post sollemnia, quae ubique locorum habita sunt anno quinquagesimo a dogmatica definitione Imm. Conc. B. M. V. Tale incrementum clare omnino apparuit in his regionibus et sese prodiit praecipue per augmentum numericum fundationum novarum Sodalitatum, et per felicem reditum multarum Congregationum ad pristinam et genuinam formam, quae adeo excellentes fructus protulit in antiquioribus Sodalitatis Marianis.

Animadvertere hic iuvat, facile, quoad actuale numerum Congregationum in errorem ducere, qui simpliciter illum eruere velit ex authenticis elenchis fundationum, qui in Curia nostra asservantur: nam multae admodum ex antiquioribus Congregationibus ibi conscriptis iam plurimos ante annos esse cessaverunt, non paucae autem sensim sine sensu in alterius speciei Sodalitae sese transformaverunt, veluti sunt Oratoria, Societates sportivae, Recreatoria, Circuli et alia huiusmodi.

Si autem inspicimus illa Sodalitae, quae nomen et formam adhuc retinent Congregationis Marianae, inveniemus ea dispesci posse in duas classes, quarum una numero inferior eas Sodalitates amplectitur, quae sub influxu novissimarum instructionum et adhortationum A. R. P. Wernz b. m. magis ac magis sese conformaverunt typo genuino Sodalitatis Marianae, qui requirit et promovet in propriis membris maiorem quamdam vitae christianae perfectionem coniunctam cum ardenti zelo pro animarum salute in exercitio operum caritatis et misericordiae. Altera autem classis numero certe amplior ea est, quae B. V. Sodalitates complectitur exortas praesertim, ut ab imminetibus animae periculis iuvenes avertant, hoc sibi proponentes, ut quam maximum numerum membrorum attingerent, minus respicientes ad spirituale eorum formationem; solum proinde ordinariae christianae vitae exercitium ab ipsis requirantes, quod absolvitur facile pluries in anno sacramentis Poenitentiae et Eucharistiae animam

purgando et reficiendo, et audiendo Missam singulis diebus festis.

Necesse est, ut clare inspiciamus, utrum tales Congregationes laxiores, quae etiam a laicis confunduntur cum scholis chatechisticis, oratoriis parochialibus, recreatoriis et aliis operibus similibus, debeant aliquo modo promoveri, vel clare designari ut deficientes a scopo Congregationum nostrarum, qui est non quomodocumque fidem membrorum in tuto ponere, sed in illis fovere spiritum quemdam vividiorum christianae perfectionis circumstantiis temporis et personarum accommodatum.

In nostris Convictibus usque ad haec ultima tempora saepe Congregatio Mariana exsistebat tantum *pro forma*, cum ferme omnes alumni classim superiorum ex consuetudine *debuissent* inter Sodales cooptari. Deo favente res in melius se mutaverunt his ultimis annis saltem in quibusdam Collegiis, in quibus Sodales Mariani omnino inter optimos seliguntur, et habent proprias collationes, in quibus serio excitantur ad virtutum christianarum exercitium, et ubicunque circumstantiae id permittunt, quibusdam caritatis operibus operam dant, ut sunt publicae catecheses in paroeciis, collatio pecuniae pro missionibus, apostolatus orationis.

Deinde de operibus piis, socialibus aliisque a Congregationibus susceptis haec habet:

Illae igitur Sodalitates, quae inter omnes presius instructiones et adhortationes secutae A. R. P. Wernz, maiorem diligentiam adhibuerunt in promovendo genuino Sodalitatum spiritu, optima vere exempla prae buerunt christianae pietatis et caritatis erga proximos. Nec defuerunt Sodalitates, in quibus habiti sint cursus quidam praelectionum res sociales spectantium. Attamen necesse est fateri, hodiernas Congregationes nostras multum distare a pristinis illis Sodalitiis, quorum membra caritatis thesauros in xenodochiis et in carceribus profundebant, ut constat ex documentis, quae aliquando in eorum archiviis inveniuntur.

Quibusdam in Sodalitatibus timide admodum introducta est ea, quae vulgo nuncupatur, "Conferentia S. Vincentii a Paula"; sed numerus earum valde parvus invenitur.

Non desunt Sodalitates puellarum, quae statutis temporibus Sodales appellent, ut pro pauperibus vestes et indumenta conficiant; tamen nota dignum est et prae oculis habendum: haec omnia fieri saepe non vi statutorum et fixa consuetudine, sed ex individuali quarundam impulsu, quo deficiente, saepe timendum est, ne ipsa res deficiat.

Quare optimum esset, si Secretariatus Centralis normas aliquas fixas praeponeret, ut haec opera caritatis in proximum, debito modo et stabili exercerentur a Congregationibus illis, quae

desiderium habent et demonstrant plenam vitam Sodalitatum propriam amplectendi.

Et etiam exoptandum est, ut clarius appareat, quaenam sint opera caritatis magis conformia Sodalitatum spiritui, et magis apta hodiernis necessitatibus; quaenam opera socialia, quae tuto a Sodalitatibus exerceri possint sine detrimento aliorum operum, earum spiritui magis aptorum. Quoad omnia haec utiles informationes haberi poterunt aptas quaestiones proponendo Directoribus praecipuarum Sodalitatum Hispanicarum et Belgicarum.

Quoad Sectiones et earum organisationem, fatendum est, nonnisi perpaucae Sodalitates apud nos talem formam vere admisisse, etiamsi aliquando in aliarum epistolis ad periodicum officialem sermo sit de tali et tali « Sectione ». Ratio fortasse est, quia quid Sectiones sint, et quaenam sit earum efficacia et organisatio, quampluribus ignotum est.

Postea de ipso directionis modo ita loquitur:

Quoad Directores, in memoriam revocando plurimas exhortationes AA. RR. PP. Generalium quoad necessitatem assignandi pro tali munere operarios vere eminentes quoad zelum animarum et quoad alias apostolicas qualitates, puto considerationi quae sequuntur proponenda esse:

1. — Non raro accidit Sodalitates nostras quotannis Directorem mutare, quod quanti detrimenti sit nemo non videt, adeo ut ipse A. R. P. Wernz aliquando scripserit: "Saepe ideo Congregationes nostrae spem de ipsis conceptam fallunt, quia *Directores* saepius mutantur" (Can. 4, Nov. 1909). Rogandi igitur Superiores humillime, ut quantum possibile est, tale incommodum vitetur, quod impossibilem reddit bonorum Directorum formationem.

2. — Nostris in Collegiis saepius accidit, ut munus Directoris Congregationis etiam externorum illi assignetur, qui aliis non paucis et non levibus occupationibus iam oneratus est: unde ei valde difficile evadit Sodalium curam talem habere, qualem deberet. Si agitur de Sodalibus internis, damnum minus evidens est, sed vere et valde magnum est, quando agitur de Sodalitate alumnorum externorum.

3. — Oportet ut Directores Sodalitatum magis curent addiscere, quomodo activitatem suam exerceant Sodalitates, quae excellunt et inter nos et in aliis regionibus, ut talibus exemplis instructi et excitati Sodales ipsi ad maiorem fervorem moveantur. Ita fiet etiam ut Sodalitates Marianae propriam experientiam ad invicem communicantes, retineant propriam indolem et proprium spiritum, et clare distinguantur ab aliis Confraternitatibus et Associationibus, quae in Ecclesia Dei salutis fructus laudabiliter producant. Hoc commode fieri potest per folia periodica, de quibus inferius sermo erit.

Quoad *Officiales* notandum est pluribus in Sodalitatibus eorum officium reduci tantum ad externam aliquam formalitatem absque ullo influxu in activitatem Congregationis. Consultationes vel raro vel nullo modo fiunt.

Unde provenit de facto omnia officia indebite cumulari in ipso Directore, qui, quamvis omnia moderari debeat, tamen nullo modo debet omnia facere per se ipsum: secretum enim boni successus in talibus Sodalitiis est, ut ipsi Sodales quasi sua sponte activitatem suam exerceant, eam impendendo in operibus Sodalitatis propriis.

De causis praecipuis boni vel mali successus et de variis difficultatibus haec effert:

Causae boni successus ordinarie reducuntur ad exactam observantiam omnium consuetudinum et omnium exercitiorum quae Sodalitatibus Marianis propria sunt, et quae in ipsarum Statutis et Regulis praescripta inveniuntur, praesertim in Statutis ab A. R. P. Wernz promulgatis, quae magis aptantur indoli et necessitatibus nostrorum temporum. Evidens causa boni successus est etiam aptitudo ipsius Directoris, quae, quamvis quoad aliquid ex propria ipsius natura proveniat, quoad multa fructus est experientiae personalis. Unde exoptandum est, ut ii, qui spem praebent, in tali officio praestantissimo Directoris bene se gerendi, antea adhibeantur per aliquod tempus ut adiutores Directoris cuiusdam provectionis, ut tali modo debitam experientiam sibi comparent.

Bonus successus raro etiam deficit illis in Sodalitatibus, quarum Director, debitis qualitatibus sufficienter instructus, aliis officiis non distrahitur, ita ut omnem suum zelum in Sodalitatem convertere possit, Sectiones instituendo, opera caritatis promovendo, et singulos Sodales in via perfectionis instruendo et fovendo. Hoc enim requirit omnes vires hominis, quae optime adhibitae credi debent, si in opere tanti momenti et tam Societati proprio insumantur.

Animadvertendum est quasdam exstare Sodalitates, ut ita dicam, privilegiatas, quae apprime florent et optimos fructus produnt, quia non solum optimum Directorem habent, sed etiam Vicedirectorem, et adiutores plurimos. Tales Sodalitates, obviis ex rationibus, aliis ut exemplar *quoad hoc* inservire nequeunt. Sodalitas enim bene instructa et bene fundata, debet etiam bene suum scopum attingere ope solius Directoris, dummodo ipse sciat apte adhibere adiumenta, quae Statuta ei assignant, scilicet Praefectum, Consultores, et Officiales tum maiores tum minores. Quod si, Deo favente, adiutorium aliquod tum a bonis Sacerdotibus tum a laicis bonae voluntatis adiungitur, hoc ad melius esse admitti debet, non autem ut quid necessarium, ut Sodalitas debito modo et cum fructu progredi possit.

Alia causa boni successus saepe invenitur in vera et efficaci organisatione *Sectionum*. Saepe Sectiones habentur tantum pro forma apud nos, ut supra dictum est, et tunc earum influxus in Congregationis vitam fere nullus est: dum e contra si Sectiones vere vivunt et operantur, earum efficacia maxima est non tantum in ambitu unicuique earum proprio, sed etiam in vita et activitate ipsius Congregationis. Oportet ut quoad hoc magis cognoscatur a nostris quid factum sit apud Sodalitates exteras, praesertim in Hispania.

Causae autem mali successus, praeter deficientiam causarum successus boni supra memoratarum, sequentes adnumerari iuvat:

1. — Iam supra deplorata facilitas mutandi Directores. Omnes in nostra Provincia cognoscunt Sodalitatem quamdam iuvenum opificum olim florentissimam, quae ob saepius iteratos Directorum mutationes (habuit uno anno tres Directores) deducta est pene in interitum.

2. — Apud Sodalitates extra nostra Collegia et nostras domos erectas et Sacerdotibus saecularibus concreditas quamvis optimis, causam mali successus non raro invenire licet in confusione quae viget inter conceptum Congregationis, Oratorii, Recreatorii, Circuli et aliarum Societatum catholicarum; unde fit, ut vis illa intrinseca Sodalitatum Marianarum propria, et quae tota fundatur in studio christianae perfectionis, in magis intenso virtutum et caritatis erga proximum exercitio, et in SS. Sacramentorum frequentia, sensim sine sensu deficiat, et deflectat in alterius generis opera certo non damnanda sed minus propria Sodalitatum Marianarum.

De periodicis officialibus Congregationum, eorumque scopo et promotione, necnon de aliis publicationibus Congregationum, libris, opusculis etc. sequentia profert Pater ille:

Fatendum est, non obstantibus plurimorum laboribus non parvis, et expensis omnino ingentibus, ephemeridi nostrae sodalitiae adhuc deesse aliquid, quod appetibile iuvenibus illud reddat. Quid sit illud aliquid, id disserere longa oratione opus esset, nos interim haec pauca innuimus:

1) Oportet ut non desint articuli qui verè doceant et Directores et Sodales circa organisationem *Sectionum*, et circa principaliora puncta vitae Congregationis.

2) Articuli debent conscribi stylo moderniore et vivaciore, ut libentius a iuvenibus, qui nunc huic stylo assueti sunt, legantur.

Quoad alias publicationes, haec videntur desiderari:

1) Liber manualis ad usum Directorum,

2) Commentaria in Regulas,

3) Rituale Congregationum maioribus cha-

racteribus impressum ut inservire possit in Ecclesiis,

4) Regulae et Statuta diversarum Sectionum.

De relationibus Congregationum cum aliis societatibus, praecipue cum Iuventute Catholica, cum Conferentiis S. Vincentii a Paulo, cum Apostolatu Orationis, cum tertiis Ordinibus etc. haec habet relator:

Usque ad nostra tempora in nostra regione quaestio exorta est tantum quoad relationem cum Iuventute catholica: et A. R. P. Wernz, cum assensu Direct. Gener. Iuv. Cath. putavit non convenire ut Sodalitates ipsae Iuventuti catholicae adnumerarentur; tamen probatum est, ut singulos Sodales, qui aetatem debitam et aptitudinem haberent, hortaremur, ut nomen darent Iuventuti Catholicae.

Nota Editoris

Relationes similes de condicione Congregationum in variis gentibus ante triennium compositae sunt, cum Congressus pararetur Directorum nostrorum Romanus. Eiusmodi tamen relationes elucubrare identidem omnibus in regionibus iuvat, ut appareat, an progressus facti sint ab ultima relatione et an vota ac desideria ibi expressa impleta sint. Examen enim quoddam conscientiae non tantum ad singulorum hominum vitam internam perficiendam multum valet, sed etiam ad actionem apostolicam ordinate et constanter evolvendam atque a maculis et impedimentis purgandam.

QUAESTIONES PRACTICAE

De Exercitiis spiritualibus clausis a Sodalibus promovendis aliquis interrogat. Facilis est responsio: id fieri posse a) *propagatione* privata et personali, b) *propagandis scriptis* de hac re tractantibus, c) promovendo *organisationes* Exercitia spectantes. Qua de re libelli exstant: 1) fasciculi a P. Watrigant in Belgio editi (Collection de la Bibliothèque des Exercices de St. Ignace, Etudes et documents, Enghien); 2) libelli editi a P. Harrasser in Austria (Exerzitienchriften, Marianischer Verlag, Innsbruck); 3) libelli P. Sudbrack (Leutersdorf a. Rh., Joannesverlag), P. Zeij ('s Hertogenbosch, Neerlandia) etc.

De invigilando quoad praesentiam Sodalium in conventibus. "Pater mi, quidam inquit, tu nimium postulas. Quae enim nuper numero 6 *Aciei Ordinatae* scribis (pag. 45 sq.) de urgenda praesentia in conventibus, saepe difficile omnino est exsequi. Frustra enim ego viris Sodalibus declaro eiusmodi invigilationis utilitatem, necessitatem, pulchritudinem, dulcedinem vel quaelibet alia emolumenta. Sentiunt tamen diffidentiam aliquam esse in hac re et rigorem quemdam apud pueros adhiberi solitum, vel etiam aliquid, quod publicam custodiam redoleat. Sodales mei, Deo sint laudes, etiam sine ista invigilatione satis constanter ad conventus accurrunt".

Respondemus: Si tam felix, immo, ut ita dicam, exceptionalis est alicuius Congregationis condicio, ut Sodales omnes sine vigilantia externa diligentissime et constanter ad conventus accedant, non adeo urgendam esse consuetam formam perquisitionis, ultro concedimus. Sed rarissimus iste casus est. Et ideo generatim melius est urgere constantiam in conventu frequentando, quam excidium paulatim permittere totius ordinis in Sodalitate, imo ipsius Sodalitatis.

De actione politica a Congregatione arcenda. —

Proponitur sequens casus: In Congregatione quadam virorum post conventum ordinarium solent Sodales viri confabulando inter se, pertractare, quaecunque causae catholicae convenire vel obesse putent. Sic ubi de eligendis deputatis sive ad comitia nationalia, sive urbana agitur, sponte perveniunt ad discutiendum, quemnam candidatum promovere et eligendum curare debeant. Monet aliquis rem politicam longe abici a Congregatione oportere. Cui alii respondent: id valere tantum, ubi diversae inter Catholicos fractiones sint, atque eiusmodi actionibus scissio animorum in Sodalitate sit timenda, non autem, ubi de re catholica tuenda contra inimicos Ecclesiae agatur. Director, ad quem causa deferitur, non audet quaestionem dirimere, sed ubi de politicis rebus agi animadvertit, locum deserit et Sodales sibi ipsis relinquit. Numquid recte agit?

Respondemus: Distinguendum imprimis est inter *Directorem e Nostris*, atque *Directorem* qui *sacerdos saecularis* est. Nostris enim ab omni actione politica abstinendum est ex iure nostro (Epitome), quamquam consilium conscientiae dare petentibus licet, simulque in genere curare, ut vita etiam publica principiis christianis imbuatur. Director saecularis hac lege non tenetur; tenetur tamen legibus prudentiae pastoralis et natura Congregationis derivatis.

Iam Congregatio Mariana *associatio religiosa* est, in qua omnia ad duplicem finem Sodalitatis communi nisu obtinendum dirigi oportet. Ex eius igitur natura sequitur, arcendum esse a Sodalitate, quidquid animorum dissensionem atque a religioso et apostolico fine abstractionem effecturum sit. Quare sicubi de *sola defensione rei catholicae* e. g. contra francmurarios, socialistas, protestantes, iudaeos agitur, suntque omnes honesti Catholici ex una eademque parte, quam fortasse etiam ipsi Episcopi aperte tuentur, non videtur periculum timendum esse, ne tali actione animorum dissensio inter Sodales oriatur. Et cum ex altera parte *apostolatus etiam in vita publica sit exercendus*, non apparet ratio, cur Sodalibus vetandum sit, ut ante vel post conventum de istiusmodi apostolatu concrete exercendo inter se tractent. Laudanda tamen est Directoris prudentia, qua *semetipsum* a tali quoque re subtrahat; est enim in genere periculi non vacuum, Congregationem etiam specietenus tantum rebus civilibus misceri. Quare nec permittendum est, ut actio ipsa politica nomine Congregationis exerceatur vel Congregatio ut talis in palastram politicam descendat, id quod eius naturae non est consentaneum atque odium inimicorum contra ipsas religionis institutiones ciere poterit.

Alia est res, ubi nequaquam omnes Catholici honesti ex una parte stant, sed *diversis factionibus inter se separantur*, neque inter ipsos sive de fine sive de modo se-

quando convenit. Hic non iam agitur de re simpliciter catholica et apostolica, sed de politica proprie dicta, id est factionum aemulatione. Hoc autem genus actionis a Congregatione manifesto repelli oportet, quia discordiarum ratio esse solet; ac ne id quidem permittendum, ut Sodales occasione et loco conventus utantur ad factionem suam propagandam vel talibus quaestionibus pacem atque animorum unionem turbendam, quamvis id alibi facere possint. Multo minus certe ipse Director sese in luctas eiusmodi demittat.

Universim igitur convenit tales actiones a Congregatione ipsa procul arcere; si vero quando videatur necessarium, ut Sodales modo uniformi actionem aliquam civilem suscipiant, id fiat *extra vel praeter Sodalitatem*, e. g. per commissiones omnino speciales et separatas, nec Congregationi directe subditas, nec solos Sodales admittentes.

Receptio Sodalium priscorum. Proponit quispiam hanc quaestionem: "Nos, quum proxime iubilaeo aureo Congregationis nostrae inter iuvenes functuri simus, veteranos nostrae Congregationis Sodales invitare cogitamus, ut non tantum sollemnibus iubilaei intersint, sed etiam e condicione Sodalium honorariorum seu "pensione donatorum" ad activorum Sodalium gradum redeant. Dicere enim eis volumus, non esse in Congregatione Sodales honorarios hoc sensu, sed quicumque semel in Congregationem admissi fuerint, eos perpetuo vinculo cum Sodalitate ligari atque conventibus interesse communibusque exercitationibus tam pietatis quam apostolatus fungi, ut reliqui id faciunt, oportere. An approbandum hoc nostrum consilium videtur?"

Respondemus: In re sane, sed quoad modum distinctione opus esse censemus.

Certo certius est honorarios Sodales Regulis Congregationis non agnoscere. Ii qui semel rite admissi sunt, manent semper Sodales, nisi dimittantur aut sponte discedant, et tenentur sponsonie sodalitia ad Regulas servandas vitamque Congregationis agendam. Redire igitur eos oportet et recipi, etsi per annos ab omnibus Sodalitii exercitationibus abfuerint.

Sed quoad modum duplex sese offert cautio. *Primo:* quod non sine aliquo tentamine et probatione recipiendi ii sunt, qui tanto tempore a vita sodalitia deflexerant. *Secundo:* quod non facile ad eandem Sodalitatem admittendi sunt, quae eos adolescentes aluit et adolescentium est. Unum enim alterumve adultum admitti ad iuvenilem Congregationem iusta ex causa utique licet per Regulas et Summarium Indulgentiarum et Privilegiorum (num. 25); universim tamen servanda est Regula 4 saeculari experientia fulta, qua suademur, ut Congregationes instituamus « alias pro aliis personarum classibus, quae aetate, statu vel condicione sunt diversae, ita nempe, ut habeantur Sodalitates puerorum, *virorum, studentium, opificum* etc. » Nec sane quemquam fugit, aliam prorsus directionem spiritualem, aliaque apostolica exercitia adolescentibus annos 15 vel 20 natis convenire, atque viris adultis, matrimonio iunctis, senioribus.

Quare recipiendi utique sunt denuo et admittendi ad Sodalium exercitationes socii prisci, sed melius in Congregationem ipsis solis destinatas, i. e. virorum adultorum, probatione aliqua praemissa et selectione quadam adhibita. Quodsi talis Congregatio non adest, instituitur, vel interim (donec nova pro eis erigatur) faciant

specialem aliquam Congregationis iuvenum divisionem seu sectionem. Sodalium "honorariorum" abusus autem omnino tollatur, nisi illis hunc titulum servare malis, quos ob seniles habitus vel ineptam ad laborandum pigritiam suaviter e ceterorum coetu expungere desideres.

L. O' K.

CHRONICA

De coetu PP. Directorum Congregationum Alumnorum in Collegiis Provinciae Belgicae. Diebus 20 et 21 Aprilis huius anni celebratus fuit in domo probationis Trunciniensi (Tronchien) conventus eorum Patrum, qui in quatuordecim Collegiis Provinciae Belgicae quadraginta duas Congregationes B. M. V. dirigunt. Aderant delegati Patres numero sedecim. Praesidebat R. P. Provincialis, qui cum P. Socio singulis sessionibus interfuit, cum attentione et benevolentia omnibus relatoribus aures praebuit et cum res ferebat, suam etiam exposuit opinionem vel aptas movit quaestiones. Discussiones autem active dirigebat P. Secretarius Congregationum in Belgio, P. Ios. Rutten.

Iam die 6 Ianuarii huius anni R. P. Provincialis ad omnes Directores Congregationum alumnorum litteras dederat, ut possent se singuli mature ad opus accingere. Quaestiones scholaribus Congregationibus adaptatae omnibus proponebantur solvendae; singulorum responsorum collatio quinque designatis relatoribus copiosam et aptam praebuit materiam componendi suam cuique elucubrationem.

In sessionibus iam inde ab initio omnium evidens apparebat desiderium, occurrentes in praesenti rerum statu difficultates efficaciter solvendi; nihilque omnibus et singulis carius videbatur, quam ut discipulorum Congregationes ita promoverentur, ut vere essent id, quod esse deberent: scholae inquam perfectionis et apostolatus palaestrae, unde emensis studiis in publicum prodirent Sodales omnibus iis dotibus instructi, quibus in modernis societatis adiunctis Dei gloriae et boni Ecclesiae utiles et strenui promotores esse possent.

Ut alia omittam, duo praesertim veniebant discutienda. *Prius:* quomodo campum apostolatus exercendi sibi invenire possit Congregatio, quando (ut saepe fit) in aliquo Collegio iam alia existant opera pia et apostolica: Apostolatus orationis, Cruciatu eucharistica, Conferentia Sancti Vincentii a Paulo, opus Propagationis Fidei, vel similia; quae discipulorum favorem, pecuniam vel tempus expostulant et nonnunquam Congregationi viam praecludere vel eius dominium invadere videntur. *Alterum* illud est: an et quantum et quando et quibus cum cautelis conveniat discipulis licentiam dare sese etiam extra Collegium in operibus v. g. parochialibus exercitandi, ut futuro apostolatu, religioso et sociali, praevalerent.

Magna dicendi libertate cum venia R. P. Provincialis singuli suam aperuerunt sententiam, quae variis in punctis minime una eademque omnium erat. Mirum tamen in modum in maxima etiam opinionum varietate apparebat is animorum consensus, ut ea semper praevaleret

solutio, quae ad Dei gloriam et Beatissimae Virginis cultum magis facere videretur.

Finem discussionibus post decem fere horas sessionum imposuit R. P. Provincialis, se litteras daturum esse promittens, quibus tam Superioribus quam subditis genuina in memoriam revocarentur principia scholares Congregationes apte dirigendi, simulque certae normae directivae omnibus proponerentur. Denique Patri Secretario Congregationum huius Provinciae munus demandatum fuit Directorium pro Congregationibus Collegiorum secundum ea, quae exposita fuerunt, postulata componendi.

Post debitas Deo actas laudes et gratias, magno animorum consensu fructuosus ille conventus solutus est et in suam quisque domum Patres sunt profecti, pro spirituali profectu Sodalitatum et Sodalium renovato vigore adlaboraturi.

I. R.

† P. Elder Mullan S. J. Philadelphiae in America initio mensis Iulii supremum diem obiit. Omnes Sodalitatum Directores multum ei debent, quippe cuius opus de Congregatione conscriptum verus thesaurus sit documentorum de Sodalitate collectorum, fueritque in linguis varias translatum. Scripsit praeterea historiam Primariae Romanae aliaque de Sodalitate opuscula, atque omni ope in id incubuit, ut Sodalitates Marianae reflorent atque sanctitati sociorum primo loco operam darent. Opus illud classicum « The Sodality of Our Lady Studied in the Documents », cum Romae in Curia P. N. Substitutum Secretarii ageret, composuit; in patriam proinde recedens Directoris munere in variis Congregationibus functus est. Libenter nostrae gratitudinis suffragia pia eius animae offeremus. R. I. P.

Peregrini ex America Sodales initio mensis Augusti Romam appulerunt. Prior sectio, duce P. Clark ex New York, 300 Sodales (eorumque familiares) comprehenderat; altera, cui P. O' Reilly ex Philadelphia praeerat, 200. Missam eis A. R. P. N. in templo S. Ignatii litavit cum sacra synaxi, post quam singuli e manibus Patris Nostri numisma acceperunt. Missae Summi Pontificis alio die astiterunt in sacello Paulino supra vestibulum Basilicae S. Petri; deinde ad S. Pontificem accesserunt duce Episcopo Toletano (Ohio), Rev. mo D. Samuele Strich. Pontifex verba laudatoria de Sodalitate generatim dixit, deinde praesertim de Sodalibus Americae, qui praeter cetera Catacumbis honestius ornandis notabilem aeris summam collegerant. Multum commovit Summi Pastoris animum Sodalitatis cuiusdam Americanae epistola a P. Tracy oblata cum « cheque » 1000 dollariorum, quam pecuniam ad iter Romanum sibi primum sepositam pia mulier mutato consilio Sancto Patri mitendam secum statuit ad sacerdotum Russorum penuriam sublevandam; peregrinatione desideratissima sponte sibi interdicta. Summus Pontifex de Catacumbis fusius loquens id praecipue proposuit, esse ibi fidei nostrae praeclara documenta, quibus tamquam armis nobis utendum esset ad errores novatorum circa fidem repellendos.

Neerlandia

Gratum erit lectori audire quo zelo in Neerlandia Sodalitates iuvenum promoveantur. Etenim nuper diebus 12 et 13 Septembris *congressus iuventutis* (Congregani-

stendag) habitus est et mox, die 14 octobris, in Domo Exercitiorum Vught Directores Congregationum convenient. (Negende Algemeene Directeurendag).

Quae in congressu iuventutis acta sunt, breviter ex ipso programme referuntur. Per duos dies tam in ecclesia quam in aula festiva caeremoniae religiosae, conciones, Benedictiones SSmi et Communio generalis habitae sunt:

Titulos aliquarum concionum et dissertationum hic referre iuvabit.

Palestina: Patria Jesu et Maria, Conferentia imaginibus luminosis illustrata a R. D. *Van der Heyden*.

S. P. *Canisius*, amicus iuventutis et promotor Sodalitatum. Contio a P. J. *Molders* S. J. Secret. Congr. habita. D. G. *Inden*: "Quae media adhibenda sint ut Sodalitas invenum floreat".

D. H. *Schölvink*. De Congregationibus Marianis in relatione cum ceteris associationibus iuventutis.

D. A. *Steger*: De vero spiritu catholico.

R. P. H. *van Ruth*. S. J. Nos sumus milites Mariae.

Mox, approbante Rev. mo. Episcopo de 's Hertogenbosch RR. DD. *Diepen*, Directores convenient ad conferendum de Sodalitatibus iuvenum et puellarum, quas in civitatibus vel ruri moderantur. Quam magni momenti sit talis congressus, vel ex eo patet, quod ex 900 congregationibus totius Neerlandiae 724 pro solis iuvenibus institutae sunt.

Tamquam fructus praecipuus huius congressus speratur omnium Sodalitatum unio ac cooperatio. P. J. *Molders*, Secret. Congregationum Neerlandiae, hanc intentionem omnium precibus commendat.

TELEPHONIUM EDITORIS

Iterum iterumque rogamus RR. PP., velint curare, ut folia nostra inter singulos Directores rite ubique distribuuntur. Plurimae enim querelae ad nos perferuntur, quod fasciculi non semper perveniunt ad lectores. Ipse Editor in aliqua domo vidit quondam totam seriem Aciei Ordinatae iacere apud ianitorem, a compluribus mensibus, ne apertam quidem, nedum distributam. Sic revera frustra insumuntur labor et expensae. Libellos nostros accipere debent: 1. RR. PP. Provinciales ac Missionum Superiores, 2. Promotores seu Secretarii Congregationum per Provincias singulas, 3. Editores ephemeridum sodalitarum, 4. omnes domus nostrae (ad usum communem in aula recreationis), 5. omnes coetus Scholasticorum, Patrum Tertiae Probationis etc., 6. singuli Directores Congregationum. Si numerus fasciculorum a nobis mitti solitus non convenit normae hic expositae vel ephemeris non advenit, rogamus, velint Patres nos errorem docere, ut corrigatur. Pro PP. Gallis numeri reservantur apud nos, ut quieto tempore suppleantur; nunc enim eos mittere periculosum videtur.

LIBRI NOVI

Festschrift zum 300-jährigen Jubiläum der Mar. Maennersodalität zu Aschaffenburg, 1625-1925. Herausgegeben von P. Georg *WEH* S. J.

Jahrbüchlein der Kongregation Mariä Verkündigung in Regensburg für das goldene Jahr 1925. Von Prälat J. B. *MEHLER*, Präses, Regensburg.

Editor: *Adalbertus Bangha* S. I.
Superiorum permissu.

Romae - Ex Typographia Campitelli - Via Orazio Coclite, 50-A